СИЛЛАБУС
2023-2024 оқу жылының көктемгі семестрі
7М07104-Жарылғыш заттар мен пиротехникалық құралдардың химиялық технологиясы
7М07106-Органикалық заттардың химиялық технологиясы
білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	магистранттың өзіндік жұмысын (МӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен магистранттың өзіндік жұмысы (МОӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
12512 Шетел тілі (кәсіби)	4		5		5	7

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, Компонент і	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платфомасы
оффлайн	БП ЖООК		Тренингтер, дөңгелек үстел, пікірталас, дебат, кейстермен жұмыс, рөлдік ойындар және т.б.	Жазбаша
Дәріскер (лер)	Момбекова Н.Б.			
e-mail:	nurbakit_momb@mail.ru			
Телефоны:	+7751634068			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Халықаралық стандарттарына сәйкес шетел тілініндегі коммуникативтік құзыреттілікті арттыру және осы біліктілікті болашақ магистраннтың мәдениетаралық, кәсіби және ғылыми қызметінде байланыс құралы ретінде пайдалануға үйрету. Пәндерді меңгеру нәтижесінде магистрант келесі құзыреттерге ие болуы керек: - жаңа іс-шараларға қатысу және жаңа ақпараттарды өз білім жүйесіне енгізе білу; - шетел тілінің фонетикалық, грамматикалық, лексикалық құрамын және функционалдық жұмыс істеу принциптерін түсіне білу; - өз бетінше жаңа біліктері мен дағдыларды үйрену және өмірде қолдана білу. - кәсіби білімді алу барысында шетел тілін тиімді қолдана білу; - нақты	1 Тыңдау. Тыңдалған ақпараттың негізгі мағынасын немесе кейбір бөлігін тез немесе орташа сөйлеу қарқынымен түсінеді және пайымдайды.	Таныс және бейтаныс тақырыптар бойынша дәріс материалын, аудио және бейнематериалдарды қабылдайды.
		1.2 Басқалар айтқан идеяларды және дәрістер мен аудио және бейне материалдарда берілген ақпаратты түсінеді және жауап береді.
	2 Сөйлеу. Күнделікті және кәсіби тақырыптар бойынша әңгімелесуге дайындықсыз қатысады. Мамандыққа байланысты бірқатар мәселелер бойынша өз көзқарасын баяндайды.	2.1 Ғылыми мақалаларды, лекцияларды және ауызша баяндамаларды және т.б. ғылыми фактілер мен идеяларды түсіндіре алады және қорытындылайды.
		2.2 Кәсіби және жалпы ғылыми лексиканы біледі.
	3. Оқу. Шет тіліндегі мамандық бойынша ғылыми түпнұсқалық мәтіндердің негізгі мағынасын түсінеді.	3.1 Ғылыми мақалалардан қажетті ақпаратты табады.
		3.2 Оқыған ақпаратты талдап, оқығанына сыни баға береді.
	4. Жазу. Ғылыми мақалалар, әртүрлі эсселер түрлерін шет тілінде жазады, түйіндеме жасайды және басқа елдердің ғалым-әріптестерімен іскерлік хат алмасады.	4.1 Пікір мен ойды білдіру үшін жазбаша тапсырмаларды орындау үшін анық және дәйекті жазу әдістерін меңгереді.
		4.2 Шет тілінде жазбаша ойын дұрыс және логикалық турде жеткізе алады

функцияларды орындау үшін шетел тіліндегі ауызша және жазбаша біліктіліктерді қолдана білу; - пікірталаста өз ойларын жеткізе білу және өз көзқарасын шетел тілінде дәлелді түрде қорғай білу; - кәсіби және ғылыми мәселелер бойынша өз бетімен жұмыс істей алу; - ғылыми ақпаратты талдау, жинақтау және жүйелеу; зерттеу мақсатын қойып, оған қол жеткізудің ең жақсы жолдары мен әдістерін таңдай білу; - күнделікті өмірде, кәсіби салада, қоғамда тиімді қарым-қатынас жасай алу; - кәсіптік және кәсіби емес тақырыптарды талқылау барысында өз көзқарасын дәлелді түрде қорғай алу	5. Шет тілінде презентациялар мен жоба жұмысын дайындайды.	5.1 Өтілген материалды презентация мен жоба жұмысын жазуға қолданады және жаңа идеяларды тудырады. 5.2 Мультимедиялық құралдармен және шет тіліндегі қосымшалармен (Multitran, Reverso Context және т.б.) жұмыс істеу дағдылары бар.
Пререквизиттер	Шетел тілі (кәсіби) пәнін оқу үшін магистрант 1 курста «Шетел тілі» пәнінен өткен грамматикалық және лексикалық материал көлемінде, пәні бойынша білімі болуы керек.	
Постреквизиттер	Оқу курсының соңында магистрант: - ғылыми ақпараттар мен қоғамдық-саяси сипаттағы әдебиеттерді қабылдау және беру мамандығы бойынша шет тілі әдебиетін өз қалауы бойынша оқуға; - алынған мәліметтерді аннотация, реферат аудармасы түрінде рәсімдеуге; - магистранттың мамандығына және ғылыми жұмысына, сондай-ақ қоғамдық-саяси және әлеуметтік тақырыптарға байланысты сұхбат жүргізу, шетел тілінде хабарламалар мен баяндамалар жасау.	
Оқу ресурстары	**Әдебиет:** **Негізгі:** 1.Махметова Д.М., Луговская Е.И, Несипбаева З.С., Гумарова Ш.Б. English for specific purposes for masters of chemical specialties. Қазақ университеті, 2020, б 103. 2. Tamzen Armer Cambridge English for Scientists. Cambridge University Press. 2020, 110 p. 3. Махметова, Д.М., Луговская Е.И., Несипбаева З.С., Исабаева Б.К. English for Chemists. Қазақ университеті, 2023, б. 235 **Қосымша:** 1. Martin Hewings. Advanced Grammar in Use. The 4th edition. Cambridge University Press. 2. Gerald J. Alred, Carles T. Brusaw, Walter E. Oliu. Handbook of technical writing. The ninth Edition Macmillan, 2020. 3. Paul Dummett and John Hird. Oxford EAP. Pre-Intermediate. B1. A course in English for Academic Purposes. Oxford University Press. 2020, p. 167. 4.Zimmerman, F. (1989). English for Science. Prentice Hall Regents, Englewood, NJ. 5.Imran Ho Abdullah & Co, English for Science and Technology, Tropical Press SON DHD, 2006, Kuala Lumpur. **Интернет-ресурстар** 1. **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz 1.www.eapfoundation.com 2.www.edx.org 3.https://dictionary.cambridge.org/ 4.www.youtube.com **Программалық қамтамассыздандырылуы** 1. Reverso Context. https://context.reverso.net/ 2. Grammar checker Quibolt https://quillbot.com/grammar-check?utm_medium=cpc&utm_source=google&utm_campaign	

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. **Академиялық адалдық.** Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. **Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері.** Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әркашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail nurbakit_momb@mail.ru /+77751634068 немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы *https://teams.microsoft.com/l/meetupjoin/19%3ameeting_OTk3ODljNjQtZTBlZC00YWNkLTgzY WYtMWViYmQ4MDEyMTU1%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b%22%2c%22Oid%22%3a%22fba870f7-3e59-447f-b86e-2410d377ac38%22%7d* кеңестік көмек ала алады. Platform – SDL Moodle dl.kaznu.kz **SPOC интеграциясы (small private openlline course). SPOC**-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар **SPOC**-қа тіркелуі қажет. **SPOC** модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. **Назар салыңыз!** Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **SPOC**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі

Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы

Бағалау әдістері

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру

				деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.
B	3,0	80-84		
C+	2,33	70-74		
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	
C-	1,67	60-64		
D+	1,33	55-59		
D	1,0	50-54		
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз	
F	0	0-24		

Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар
Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	10
Өзіндік жұмысы	10
Жобалық және шығармашылық қызметі (презентация қорғау, эссе жазу) + практикалық сабақ	20
АБ + Практикалық сабақ	20
Қорытынды бақылау (емтихан)	40
ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Апта	Тақырып атауы	Сағат саны	Максималды балл
	Модуль 1. Science and Engineering		
1	**ПС1 Chemical engineering** **Speaking**: Brainstorm: What is your understanding of chemical engineering My expectations from master degree program. **Listening:** Video quiz: The chemical engineer. **Reading and translation:** Text: Carbon. **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 1:** Introduction to the Course	3	3
1	**ӨЖ.** Text translation: Ionic and covalent bonding **(Lesson 2, ELSP for maters)** **SPOC:** Home assignment: **Video:** Academic English vs General English. https://www.youtube.com/watch?v=c3_VoWd_Ai0&t=418s After watching a video. Practice #4. Answer the questions according to the video. Practice #5. Choose the best option. Practice #6. Paraphrasing		2
2	**ПС 2. Nanotechnology** **Speaking**: Brainstorm activity: Nanotechnology in our life. Situation task **Listening**: Lecture on Nanotechnology **Reading and translation:** Text: Buckminsterfulle **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 2:** Language Focus: Classifying	3	3
2	**ӨЖ.** Text translation: Electron configuration in the periodic table (Lesson 3, ESLP for maters) **SPOC:** Home assignment: Practice #5. Write an essay about "Classification of animals'.		2
	МОӨЖ 1 Кеңес беру МӨЖ1 Тақырыбы: «How Kazakhstan solves clean water access and sanitation problems (SDG 6: Clean water and sanitation») (презентация дайындау) (ТДМ 6)		
3	**ПС 3. Chemistry and Chemical Engineering degree at foreign universities** **Speaking:** My expectations from master degree **Listening:** Interview with students and lectures of Chemical engineering faculty **Reading and translation:** Text: Nanocrystal. **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 3:** Hypothesis	3	5
3	**МӨЖ 1.** Тақырыбы: «How Kazakhstan solves clean water access and sanitation problems? (SDG 6: Clean water and sanitation») (презентация дайындау) (ТДМ 6)		20
4	**ПС 4.** Chemistry and chemical engineering: spheres of my knowledge application **Speaking:** Warming-up activity: Chemical elements and real objects	3	3

	Listening: Industries which require chemical knowledge **Reading and translation**: Text: Graphene **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 4:** Language Focus: Comparing and Contrasting		
4	**ӨЖ.** Text Translation: Carbon nanotubes (Lesson 5, ELSP for masters) **SPOC:** Home assignment: Writing skill: Writing about similarities and differences. Practice #4. Compare the education in the USA and Kazakhstan.		2
5	**ПС 5**. Equations and formulas in English How to read chemical equations and formulas **Listening:** How to write chemical equations **Reading and translation:** Text: Acetone Peroxide. **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 5:** Language Focus: Cause and Effect	3	3
5	**ӨЖ.** Text translation: Diamond (Lesson 6, ELSP for masters)		2
5	**МОӨЖ 2** Кеңес беру МӨЖ2 Тақырыбы: **Essay: «What I like and dislike in my future profession»** **SPOC: MIW #1.** Writing: Compare and Contrast essay. "What causes people not to go to the doctor when they have medical problems"?		
	Module 2. Peculiarities of Academic Language		
6	**ПС 6. Language peculiarities of scientific chemical language in English** **Writing:** Impersonal constructions **Listening:** Lecture on matter **Reading:** Text: Sodium. **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 6:** Language Focus: Cause and Effect (worksheet)	3	5
6	**МӨЖ 2. Коллоквиум Essay:** «What I like and dislike in my future profession»		20
7	**ПС 7. Units of measurement and symbols used in chemistry** **Speaking:** Describing the diagram: Connection of sciences **Academic English**: Rules for pronouncing metric system and symbols **Listening:** Integration of sciences: chemistry, physics and biology **Reading:** Dipole -Dipole interaction	3	5
7	**Midterm work:** 1. **Rendering the text from English into Russian/Kazakh** 2. **Putting 6 questions on the content of the text** **SPOC: Control work 1** Identify formal or informal. Reading **Writing**: Classification Essay. "Types of sources of an alternative energy".		25
7	**АБ 1**		**100**
8	**ПС 8. How scientific terms combine with common words** **Speaking:** Warming-up activity: Acids and fruits **Listening:** Acids **Academic English:** Scientific collocations **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 8:** Language Focus: Defining	3	3
8	**ӨЖ** Writing: The equipment, chemical dish and reagents which you usually use for your experimental works (not less than 10 sentences) **SPOC:** Home assignment: Reading skills: Tip: Scanning Pre-reading questions Text: $E=mc_2$ Post-reading question (quiz)		2
8	**МОӨЖ 3.** Listening and Reading		
9	**ПС 9. Experiment vocabulary**	3	5

	Academic English: Terminology for describing experiment **Reading:** Text: Benzene. **Listening:** Experiment with lemon juice **https://www.youtube.com/watch?v=poCnU_crpjQ** **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 9:** Language Focus: Physical Description – gel electrophoresis		
9	**ӨЖ:** **SPOC:** Home assignment: Writing: Describe the process of turning DNA into protein in your own words.		
9	**ОМӨЖ 4. Кеңес беру МӨЖ 3. Тақырыбы: "The contribution of master's degree thesis to humanity " (презентация)**		
10	**ПС 10.** Writing techniques for clear experiment writing **Academic English:** writing techniques for describing an experimental part. **Speaking:** How do you usually carry out experiment? **Listening:** How to make chemical compound? **https://www.youtube.com/watch?v=pDE86qWZvwo** **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 10:** Experimenting	3	5
10	**МӨЖ 3: Тақырыбы: "The contribution of master's degree thesis to humanity" (презентация)**		20
	Module 3 Presentations, research vocabulary and research-paper style		
11	**ПС 11. Signposts in presentation** **Academic English:** Signposts in presentation **Speaking:** What problem do I have when I make the presentation ? **Listening:** Chemical reactions https://www.youtube.com/watch?v=NRCn8z8gb1w **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 11:** Language Focus: Giving Evidence	3	3
11	**ӨЖ.** Writing: Describe any chemical reaction Home assignment: Reading Skill: The danger of drugs. Practice #3. Post-reading questions Practice #4. Chart Additional material: Differentiating between Fact and opinion		2
12	**ПС 12. Presentation vocabulary** **Academic English:** Expressions for successful presentation **Reading and translation:** General characteristics of oil and gas. **Listening:** Gas chromatography https://www.youtube.com/watch?v=6Z61ezJFfyA **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 12:** Predicting	3	5
12	**ӨЖ.** MOOC Academic Writing: The Structure of a Research Paper. open.kaznu.kz https://open.kaznu.kz/courses/course-v1:FP+2023s2+2023_C3/about		
12	**МОӨЖ: Кеңес беру МӨЖ 4: Эссе: "The goals and objectives of my master's degree research"**		
13	**ПС13 Research vocabulary** **Academic English:** Useful expressions for scientific writing **Reading and translation:** Petroleum, chemical composition, properties. **Listening:** Chemistry research https://www.youtube.com/watch?v=n64m2lh89vI	3	5
13	**МӨЖ 4: Коллоквиум. Эссе: "The goals and objectives of master's degree research"** **SPOC: MIW #2 Writing. Bar chart**		20
14	**ПС 14. The style of writing research papers** **Academic English:** techniques for writing scientific sentences **Reading and translation:** Carbon fibers. **Speaking:** The methods and computer tools which I will use for my master research **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Lesson 14**: Reporting	3	5

14	**SPOC: Home assignment:** Distinguishing fact from opinion.		
14	**МОӨЖ 6. Reading the texts on specialty and putting the questions**		
15	**ПС 15. Chemical** **Speaking:** Chemical industry: branches and products **Academic English:** Scientific collocations for graph description **SPOC:** Academic Skills for Master's Degree in Biology на платформе dl.kaznu.kz **Final:** Reading, Writing	3	5
15	**МОӨЖ 7. : Кенес беру АБ 2**		
15	**АБ2: Defense of a report on the topic: My master's degree thesis**		20
16	**Аттестация**		**100**
	Қорытынды бақылау (емтихан)		**100**
	Пән үшін жиынтығы		**100**

Декан _____ **Б.У.Джолдасбекова**

Кафедра меңгерушісі _____ **Д.Ж.Досмагамбетова**

Дәріскер _____ **Момбекова Н.Б.**

МӨЖ Критериилері
Эссе

Критерий	Өте жақсы(Excellent)	Жақсы (Good)	Қанағаттанарлық(Satisfactory)	Қанағаттанарлықсыз (Poor)
Мәтін мазмұнының эссе тақырыбына сәйкестігі	Мазмұны жүйелі және эссе тақырыбын толық ашады	Мазмұны эссе тақырыбын жартылай ашады .	Мазмұны эссе тақырыбын үстірт ашады.	Мазмұны эссе тақырыбын ашпайды
Грамматика ережелерін сақтау	Грамматикалық ережелерді бұзу жоқ.	Мәтінді түсінуге кедергі келтірмейтін бірқатар грамматикалық қателер (5-тен көп емес) бар	Мәтіннің мағынасын түсінуде көптеген грамматикалық қателер (7-10) жіберіліп қиындатады.	Грамматика ережелер сақталмаған және мәтіннің мағынасын түсінуді қиындататын өрескел қателер бар.
Лексикалық құралдар	Қолданылған сөздік эссе тақырыбына сәйкес келеді, сөздік қорды қолдануда ауытқулар жоқ.	Қолданылған сөздік эссе тақырыбына сәйкес келеді, бірақ кейбір сөздерді дәлсіздікпен қолданған (2–3), немесе сөздік қоры шектеулі, бірақ сөздік қорды орнымен дұрыс пайдаланған.	Қолданылатын сөздік қоры шектеулі; Сөздік қорды қолдануда жиі ауытқулар болады, олардың кейбіреулері мәтінді түсінуді қиындатады (6-дан көп емес)	Сөздік қордың өте шектеулілігі эссе тақырыбын ашуға мүмкіндік бермейді.
Орфография және тыныс белгілері	Емле қателері жоқ. Тыныс белгілерінің барлық ережелері сақталған	Мәтінде 5-6 емле және тыныс белгілері болуы мүмкін..	Мәтінде көптеген тыныс белгілері мен емле қателері бар (7-8), бұл мәтіннің мағынасын түсінуді қиындатады.	Көптеген емле және пунктуациялық қателердің болуы (10-нан астам).
Логикалық презентация, үйлесімділік және құрылым	Материал қатаң логикалық реттілікпен берілген, байланыстырушы одағайлар мен кіріспе сөздер қолданылған. Жалпы қабылданған эссе жазу құрылымына толық сәйкеседі. Эссенің барлық абзацтары бір-бірімен логикалық байланысқан.	Материал қатаң логикалық реттілікпен берілген, байланыстырушы одағайлар мен кіріспе сөздер қолданылады. Алайда баяндау логикасында және құрылымында мәтінді түсінуді қиындатпайтын кейбір ауытқулар бар. Екі және үш бөлім арасында бір бірімен логикалық байланысы жоқ.	Материалды беруде қатаң реттілік сақталмаған, байланыстырушы жалғаулар мен кіріспе сөздер қолданылмаған. Эссе жазу стилі ішінара сақталған. Эссе жазу бөлімдерінің жартысының (6-дан астам) бір-бірімен логикалық байланысы жоқ.	Материал ретсіз және сәкес емес берілген. Жалғаулық жалғаулар мен кіріспе сөздер мүлдем жоқ. Жүйелілік сақталмаған. Әр бөлімде үйлесімділік жоқ.

https://www.google.kz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiclvCOuJuBAxWiIBAIHepjAdcQFnoECBIQAQ&url=https%3A%2F%2Folymp.herzen.spb.ru%2Fpluginfile.php%2F9775%2Fmod_page%2Fcontent%2F165%2F%25D0%2593%25D0%259E%25D0%25A8-2018_%25D0%2590%25D0%259D%25D0%2593%25D0%259B_%25D0%25BE%25D1%2587%25D0%25BD%25D1%258B%25D0%25B9%2520%25D1%2582%25D1%2583%25D1%2580_%25D0%259A%25D1%2580%25D0%25B8%25D1%2582%25D0%25B5%25D1%2580%25D0%25B8%25D0%25B8%2520%25D1%258D%25D1%2581%25D1%2581%25D0%25B5.pdf&usg=AOvVaw2qRCGFUkKSG9gqJNv6etbN&opi=89978449

Презентация

Критерий	Өте жақсы (Excellent)	Жақсы (Good)	Қанағаттанарлық(Satisfactory)	Қанағаттанарлықсыз (Poor)
Грамматика ережелерін сақтау	Грамматикалық ережелердің бұзылмауы.	Сөйлеушіні түсінуге кедергі келтірмейтін бірқатар грамматикалық қателер бар (5-тен аспайды).	Көптеген грамматикалық қателер (7-10) жіберіледі, бұл сөйлеушіні түсінуді қиындатады.	Грамматикалық ережелер сақталмаған және сөйлеушіні түсінуді қиындататын күрделі қателер бар.
Лексикалық құралдар	Қолданылатын лексика сөйлеу тақырыбына сәйкес келеді, сөздік қорды қолдануда ауытқулар жоқ.	Қолданылатын лексика сөйлеу тақырыбына сәйкес келеді, бірақ кейбіреулері дәлсіздікпен қолданған (2–3), сөздік қоры шектеулі, бірақ сөздер дұрыс пайдаланылған.	Қолданылатын сөздік қоры шектеулі; сөздік қорды қолдануда жиі ауытқулар болады, олардың кейбіреулері сөйлеушіні түсінуді қиындатуы мүмкін (6-дан көп емес).	Сөздік қорының шектеулі болуы сөйлеушінің не айтып тұрғанын түсінуді қиындатады.
Баяндаманың логикалық реттілігі пен бірізділігін сақтау	Материал қатаң логикалық реттілікпен берілген, байланыстырушы одағайлар мен кіріспе сөздер қолданылған. Баяндамашы кіріспе, негізгі бөлім және қорытындыны айқын көрсетеді.	Материал қатаң логикалық дәйектілікпен берілген. Баяндамашы кіріспе, негізгі бөлім және қорытындыны нақты анықтайды. Дегенмен, кіріспе сөздер мен жалғаулықтар сөйлеудің бір бөлігін екіншісінен ажырату үшін әрдайым қолданыла бермейді.	Материалды беруде реттілік қатаң сақталмаған, байланыстырушы жалғаулар мен кіріспе сөздер қолданылмаған. Кіріспе де, қорытынды да жоқ.	Материал ретсіз және сәйкес келмейтін түрде берілген. Сөз оралымдары (қыстырма сөз, шылау)мен кіріспе сөздер мүлдем жоқ. Кіріспенің, қорытындының және түйіннің қай жерде екенін түсіну қиын.
Айтылуы және еркін сөйлеуі	Фонетикалық қателер жоқ, барлық сөздер айқын және анық айтылады. Сөйлеу барсында үзіліс жоқ.	Айтылымда екі-үш қате және шағын үзілістер бар.	Сөйлеуде көптеген қателер және ұзақ үзілістер бар.	Сөйлеуде баяндаманың сапасына әсер ететін өрескел фонетикалық қателер мен өте ұзақ үзілістер бар..
Орындау сапасы	Сөйлеуші экранға да, жазбаларына да қарамайды.	Сөйлеуші анда-санда (екі немесе үш рет) экранға немесе оның жазбаларына қарайды.	Сөйлеуші экранға немесе оның жазбаларына 7-10 реттен көп қарайды	Сөйлеуші үнемі экранға немесе оның жазбаларына қарайды.

https://infourok.ru/metodicheskaya-razrabotka-na-temu-trebovaniya-k-esse-6176520.html